

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Episcopia ort. rom. Caransebeș cont. C. E. C. Nr. 89.676.	APARE DUMINECA MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ	Episcopia ort. rom. Caransebeș cont. C. E. C. Nr. 89.676.
--	--	--

Nr. 3901 Pres. 1947.

VENIAMIN,

din mila lui Dumnezeu drept credinciosul Episcop
al Eparhiei Caransebeșului

Prea Cucernicilor și Onoraților membri din cler și mireni ai Adunării
eparhiale. har, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru
Iisus Hristos, iar dela smerenia Noastră arhierescă binecuvântare..

Conform dispozițiilor Art. 133 și 134 din Statutul de organizare al Bisericii Ortodoxe Române și în temeiul Art. II din Legea Nr. 167 — 1947, publicată în Mon. Oficial Nr. 121 din 30 Mai 1947, convocăm și prin aceasta declarăm convocată

Adunarea eparhială

a episcopiei Caransebeșului în sesiune ordinară, pe ziua de **Duminecă 28 Septembrie 1947**, ora 9 dimineața, când se va oficia Sf. Liturgie și chemarea Duhului Sfânt în biserica noastră catedrală din Caransebeș, după care va urma deschiderea Adunării eparhiale.

Caransebeș, 12 Septembrie 1947.

† VENIAMIN
episcop

Ceva despre un mic cod creștin al manierelor elegante, din-sec. VII

Acest titlu va părea multora cam pretențios, sau chiar foarte puțin adevărat celor ce vor urma. Credem însă că numai la aparență, deoarece în fond, lucrurile stau cu totul altcum. E o constatare aproape banală aceea pe care o făcea și Emerson că, manierele oamenilor sunt elementul care unește pe indivizii de pretutindeni, care face să se înțeleagă și să se placă între ei, semnul de recunoaștere al ființelor raționale (Esseuri, trad. W. Alexandrescu, Buc. 1945, p. 351). În acest caz însă, manierele elegante, sau oricum le-am spune — termenul de elegant l-am adoptat doar din pricina universalei lui circulații, iar nu dintr-o oarecare simpatie ce-am avea-o pentru dânsul — sunt ceva necesar, de care nu s'au putut dispensa oamenii de nici unde și de nici când. Și mai e vre-o mirare atunci că poate exista și un cod creștin al manierelor, pe care noi l-am găsit mai precis formulat în sec. VII, dar care în realitate va fi existat și mai înainte?

Dar să vedem mai precis despre ce este vorba. Spre sfârșitul sec. VII a trăit în mânăstirea Rabban Săb(h)ôr un anume Isaac (Ishāq) fost episcop al cetății Ninive. Parăsindu-și tronul arhieresc din pricina unor intrigi a păstoriților săi, deveni simplu monah, nevoindu-se întru desăvârșirea ascetică și scriind tratate filocalice. Din bogata și minunata lui operă, păstrată în special în traducere grecească — acum câteva zeci de ani apusenii i-au publicat și unele texte originale siriace — am ales o „predică” din seria așa numitelor „cuvinte pustnicești”, cari tratează tocmai despre ceace spuneam mai la început că formează titlul articolușului de față, anume despre manierele pe care trebuie să le poseadă un creștin, sau despre felul cum trebuie să ne comportăm în societate.

Isaac Sirul sau Isaac de Ninive cum i se spune, se adresează în special monahilor, precum lesne se va observa. Păstrând proporțiile și făcând rectificările de rigoare însă, sfaturile lui sunt, sau mai de grabă trebuie să fie, pe măsura fiecărui om. Nu vom întâlni aici lucruri noi și necunoscute. Lumea de totdeauna a simțit nevoia unor aceloraș neschimbabile conveniențe,

care să facă posibil traiul în comun. Dacă am hotărît totuși să reactualizăm, o facem numai pentrucă fenomenul de disoluție socială pe care-l constatăm cu groază petrecându-se între paralele și meridiane atât de distanțiate, câștigă din ce în ce mai multă intensitate.

Dar ca să nu mai lungim vorba, iată însăși cuvintele marelui Isaac, despre care nu e rău a se mai ști că până ntr'atât s'a nevoit cu studiul, încât și-a pierdut vederea:

„Cuvântul VII despre rânduiala și așezarea nouilor începători (novicilor), cum și despre cele ce se referă la acestea.

„Înțeleapta și de Dumnezeu iubitoarea rânduială constă în aceea de a nu-ți arunca privirile ici și colo, ci a le fixa asupra celor ce-ți stau în față; a nu flecări, ci a grăi doar cele de trebuință; a fi mulțumit cu haine săracăcioase, care să n'aibă rost decât a înveli trupul (în gr. „cât este spre trebuința trupului”); a mânca numai cât este de trebuință pentru a te susține, iar nu a cădea în lăcomie; a gusta din fiecare câte puțin, ne dorind să-ți umpli stomacul numai cu unele (alimente) pe cari le alegi, pentruca pe altele să le disprețuești (scil. ne fiind pofticios sau mofturos), Discernământul (*ἡ διδασκαλία*) contează mai mult decât fapta bună (virtutea). Iar de vin să te împărtășești numai în caz de boală și slăbiciune, nu în tovărășia prietenilor. Nu-l întrerupe pe cel ce vorbește și nu-l contrazice, poartă-te (în gr. fi întărit, fixat) ca un înțelept, nu ca un om lipsit de creștere. Ori unde te vei afla, fii modest și serviabil. Nu-ți desgoli trupul înaintea vreunuia, nici nu te atinge de corpul cuiva, de cât în caz de mare nevoie, nici de trupul tău să nu lași pe cineva a se apropia, decât din binecuvântată pricină, precum am zis. Fugi de îndrăsneală (scil. obrăsnicie) ca și de moarte. Fii chibzuit în felul cum îți împarți timpul somnului, pentruca să nu se depărteze dela tine puterea ce te înconjoară. Ori unde-ai dormi, de este posibil, fă așa să nu fi văzut de nimeni. Nu scuipa înaintea cuiva. Dacă ți-ar veni să tușești la masă fiind, întoarce-ți fața (scil. capul) înapoi, și astfel tușeste. Bea și mănâncă cu înțelepciune, așa cum se cade fiilor lui Dumnezeu.

„Nu fi obrasnic întinzându-ți mâna spre a lua ceva dinaintea prietenilor tăi. Iar de șade înaintea ta un strein, poștește-l

să mănânce, odată și încă odată. Cu bună rânduială așează-i lui masa, iar nu în desordine. Șezi cu bună rânduială și, cu viincios îmbrăcat, nu descoperindu-ți mădulelele. Când caști, acopere-ți gura spre a nu fi văzută; oprindu-ți răsufatul va trece (și căscatul). De vei intra în casa îndrumătorului tău, a prietenului sau a ucenicului, nu te uita la cele ce sunt acolo. Iar de caută să te constrângă vre-un gând, ia aminte, ca să nu te supui și să faci astfel; cel ce-ar da dovadă de o astfel de nerușinare, strein este de chipul monahicesc și de Hristos, care ne-a dăruit acest chip. Să nu-ți atragă ție atenția locurile în care sunt ascunse vasele odăii prietenului tău. Ușa camerei prietenului tău deschide-o și închide-o fără șgomot. Nu da buzna înăuntrul ei, înainte bate la ușă și intră numai după ce ți se îngăduie.

„Când umbli nu fi grăbit, afară de cazul când ai avea vre-o treabă urgentă. Fii întru toate ascultător, în tot lucrul cel bun; nu urma însă iubitorilor de bogății, arghirofililor sau lumenilor, pentruca să nu săvârșești lucrul diavolului. Discută cu blândete și cu mult bun simț (*σωφροσύνη*),¹ privește la toate fără a căuta să-ți împlinești o poftă cęutând în fața cuiva. Mergând pe cale, n'o lăsa înaintea celui mai mare decât tine; iar dacă prietenul ți-ar rămâne puțin în urmă, așteaptă-l pe el. Dacă-ți întâlnești prietenul vorbind cu cineva, așteaptă-l (până termină) și, nu-l grăbi. Cel sănătos să îndemne pe cel bolnăvicios a mânca.

„Să nu mustri pe cineva atunci când a greșit, ci socotește-te pe tine întru toate vinovat și pricină a căderii. Îndeplinește orice serviciu, oricât de simplu ar fi, cu toată smerenia; nu-l refuza și nici nu i te sustrage. Dacă ești silit a rade,² fă așa ca să nu ți se vadă dinții. Dacă ești silit de împrejurări a vorbi cu temei, întoarce-ți ochii dela fața lor, și astfel vorbește-le. Ține-te departe de întâlnirea, împreună vorbire și vederea monahiilor (*κωνοικόν*, cele ce urmează regulelor, canoanelor) ca și de foc, ori ca de cursa diavolului. Chiar de ți-ar fi surori după trup, ferește-te ca și de

niște streine, pentruca să nu ți se răcească inima din dragostea către Dumnezeu și să nu-ți întinezi inima cu noroiul patimilor. Fereștete de o prea mare intimitate chiar cu cei ai tăi, ca să nu ți se răcească inima din dragostea cea către Dumnezeu. Nu fi liber în borbă cu cei tineri și fugi de întâlnirea cu ei ca și de prietenia diavolului. Unul singur să-ți fie împreună vorbitor și împreună tănuitor: cel ce se teme de Dumnezeu și cel ce pururea ia aminte la sineși, cel care e sărac în averi dar bogat în tainele lui Dumnezeu. Nu măfaturisi nimănui tainele, faptele și nevoințele (scil-răsboaiele) tale. Nu sta cu capul descoperit înaintea cuiva, înafară de nevoie.³ Nu părăsi bunul simț nici când ieși la trebuința cea de nevoie, ca un evlavios păstrându-ți îngerul (păzitor), petrece-ți vieața întru frica de Dumnezeu și străduiește-te a face cele bine plăcute Lui chiar dacă ție nu ți-ar prea conveni.

„Mai bine-ți este a mânca veninul morții decât a mânca împreună cu femeile, chiar de ți-ar fi mamă ori soră. Mai bine-ți este a sta sub același acoperământ cu bălaurul decât a dormi împreună și sub aceeași învelitoare cu unul mai tânăr, chiar de ți-ar fi frate după trup. Dacă mergând pe cale te agrăește cineva mai mare decât tine spunându-ți: vino să cântăm psalmi, nu-l refuza. Iar de nu-ți spune cu limba, tu să taci; întru inima ta însă adu slavă lui Dumnezeu. Nu te împotrivi nimănui pentru un lucru oarecare, nici nu te lupta, nici nu te jura pe numele Domnului tău. Lasă-te a fi disprețuit dar nu disprețui. Suportă nedreptatea dar nu nedreptăți. Mai bine să se prăpădească cele trupești împreună cu trupul decât a ne păgubi cu ceva dintru cele ale sufletului. Nu intra cu cineva la judecată, ci rabdă de par'că ai fi un osândit, deși în realitate nu ești vinovat. Să nu iubești cu sufletul cele ale lumii, ci fii supus igumenilor și celor mai mari, și nu căuta intimitatea cu ei. Aceasta este cursă care caută a prinde într'ansa pe cei foarte leneși spre a-i pierde

„O Iacomule, care cauți a te griji de stomacul tău, mai bine-ți este a pune într'ansul jăratec decât bucatele igumenilor sau întâiu stătătorilor. Fă pe toți părtași de milostenia ta și, poartă-te cu simplitate

1. Ca și greaca clasică și în cea patristică ori bizantină termenul *σωφροσύνη* are foarte multe și variate sensuri. În cazul de față, nu se poate traduce cu „înțelepciune“, așa cum face spre pildă Ms. 2334 din Bibl. Intern. Teo'. București.

2. Cf. B. Steidle, Das Lachen im alten Mönchtum, în: Benediktinische Monatschrift, Beuron, XX (1938), pp. 271—280.

3. E vorba de comănațul călugărilor și de un precept care se potrivește numai lor.

față de toți. Păzește-te de a vorbi vrute și nevrute: căci poliloghia alungă din inimă mișcările inteligibile (? cugetările) pe care le-a sădit Dumnezeu. Fugi de cei grabnici la a-și da o părere (*δογματίζου*), ca dela un leu fără de orânduială. Nu căuta să te apropii de conducătorii bisericii și nici cu alții. Ferește-te de cărările mândrișilor și bătaușilor, pentruca să nu ți se umple inima de mânie, iar întunecul rătăcirii să nu pună stăpânire pe sufletul tău. Nu locui împreună cu cel mândru, pentruca să nu fie luată sufletului tău lucrarea (*ἡ ἐνέργεια*) Sfântului Duh și să se facă în schimb, loc de sălășluire al patimei perversității. Acestea de le vei păzi, o omule, și de te vei îndeleznici pururea întru cugetarea (scil. grija, ocupația, practica) lui Dumnezeu, atunci sufletul tău va vedea cu adevărat lumina (*τὸ φῶς*) lui Hristos, întru sineși, care nu se va întuneca în veci. Lui se cuvine slava și stăpânirea în veci, Amin".⁴

Diacon N. Corneanu

Iubirea creștină în chemarea preotului

Scopul, ținta finală a creștinismului este, aici pe pământ, înființarea împărăției lui Dumnezeu. Forța omenească, pe care ne-a arătat-o Domnul nostru emanează din ea și cu ficele ei firești: pacea și bunăînțelegerea.

Domnul nostru Iisus Christos a fost trimis din partea Tatălui ceresc pe lume, luând ființă de om, pentru casa ne dea

sfaturi și planul de urmat în viața noastră pământească, învățându-ne cu cuvântul și cu exemplul vieții sale. Dându-ne sfaturi și învățături, în raport cu realizarea mântuirii și a înființării împărăției divine pe pământ.

Dar, centrul sau punctul spre care gravitează toate învățăturile Mântuitorului este iubirea, ca principiul activ al vieții creștine. Întru aceasta constă superioritatea religiei creștine, față de alte curente și credințe.

Că iubirea este principiul activ și cel adevărat al vieții superioare, nu o trage nimeni la îndoială. Acest principiu a fost adoptat și în pedagogia nouă, și ar trebui să fie aplicat cu cea mai mare strictețe și în administrarea vieții de stat democratic nu ca forță majoră, ci din isvorul curat al sufletului pentru binele obștei.

Rămâne un vecinic adevăr ceea ce scrie apostolul Pavel Corintenilor (I, cap. 13, 2): „Și de aș avea darul proorociei și de aș ști toate tainele și toată știința și de aș avea toată credința, cât să mut și munții, iar dragoste nu am nimic nu sunt“.

În vederea acestui principiu rămâne adevărul, că religieuna creștină, reprezintă cele mai sigure principii fundamentale pentru progresul omenirii. Religieuna creștină are să desfășoare o intensă muncă învățătoarească, ceea ce a făcut Domnul nostru Iisus Christos ceea ce a continuat a face apostolii și sfinții părinți ai bisericii și ceea ce au să facă și preoții.

Ei trebuie să facă pe apostolii vieții superioare, de-a face pe credincioșii lor să ia hotărârea ca să aprofundeze învățăturile evanghelice.

Numai și numai în Sf. Scriptură stă scris, cum are fiecare om să ducă pe pământ o viață spirituală, superioară.

Știința ne spune numai despre existența fizică a lumii și a omului. La întrebarea, cum avem să trăim după voia lui Dumnezeu, nu poate răspunde știința. De ce? Pentrucă numai în sf. Scriptură s'a descoperit voia sa, trimițând, pe unicul Fiu născut din veci, propoveduind o popoarelor.

Deci religieuna este superioară științei, căci ea propovăduiește, învață lucruri dumnezeiești și nu omenești. Și fiecare om ar trebui să se ocupe de știința dumnezeiască mai mult sau mai puțin și nu a sta departe indiferent și rece față de religieuna.

4. Traducerea am făcut-o după ed. Nichifor Theotokios, *Τὸ ὄσιον πατρὸς ἡμῶν Ἰσαὰκ Ἐπισκόπου Νινεῦν τὰ εἰς Θεῖα ἀσκητικά ἐν Δευσιγράτῃς Σαξονίας*, 1770, pp. 46-51. Scurtele date biografice le-am luat după: Marcel Viller und Karl Rahner, *Ascese und Mystik in der Väterzeit*, Freiburg im Br., 1939, pp. 245-246; M. Viller, *La spiritualité des premiers siècles chrétiens*, Paris, 1930, pp. 139-140; Dr. Anton Baumstark, *Geschichte der syrischen Literatur*, Bonn, 1922, pp. 223-225; I. B. Chabot, *Littérature syriaque*, Paris, 1934, p. 104; L. Petit, art. Isaac de Ninive, în: *Dict. de Theol. Cath.* VIII, 1 (Paris, 1924), col. 10-12. Amintim în fugă că înaintașii noștri au cunoscut și apreciat mult pe acest scriitor patristic. Academia Română posedă 7 (șapte) manuscrise (Mss. Nr. 930, 2949, 3136, 3562, 3701, 2724, 3725) cuprinzând traducerea „Cuvintelor pustnicești“. Biblioteca Internatului teologic din București, are și ea un manuscris înregistrat sub nr. 2334, cu același conținut. În anul 1819 a apărut la M-tirea Neamțului tipăritura: Cuvinte și învățături, ale preacuviosului Isaac Sirul, trad. de Macarie Ieromonahul, Isaac Shimonahul și Iosif Ieromonahul, pp. 450. Tot la M-tirea Neamț a apărut și o trad. slavonă în anul 1812, în folio de 1+8+11+173 foi (Bibl. Acad. Rom. c. v. nr. 820; cf. și I. Bianu — D. Simionescu, *Bibl. rom. veche*, III, Buc., 1912-1936, p. 72).

Până când omenirea nu se va trezi din letargia veacurilor, până atunci chemarea preoțească va fi grea și delicată. Fiindcă este un ideal înalt, sublim de realizat și de altă parte fiind că ea înseamnă: să te apropii de sufletele omenești, de regulă de suflete rău nărvite. Preotul trebuie să caute să le influențeze, oprindu-le de a se manifesta în sens păcătos, împiedecându-le în pornirile lor rele, ducând chiar lupta în contra lor, îndrumându-le pe căile binelui și avântându-le către Dumnezeu, care e duh și din cauza aceasta e greu de cuprins de oameni fără duh înălțat. Ea a devenit în genere mai grea azi după al doilea războiu mondial, în decursul căruia s'au răscolit și s'au întărit atâtea pasiuni omenești din cari lipsește principiul activ al vieții superioare omenești, puterea iubirii.

Iată situația și preoții români de azi trebuie să dea dovadă ca factori conștiinți în desfășurarea vieții neamului nostru, nu pentru salariu, ci din iubire, din dragoste curată, care este un fir fără sfârșit ce răsare din Sf. Evanghelii ale Mântuitorului.

Sf. Evanghelie, care este inspirație divină consideră pe preoți „sarea pământului” înseamnă puterea, care să susțină sănătoase neinfectate elementele și fundamentul vieții creștine. Sunt numiți: „părinți” accentuându-se să îngrijească de dezvoltarea sănătoasă a credincioșilor. Apostolul Pavel în scrisoarea către Corinteni arată programa clară, respicată, pentru rostul preotului în mijlocul poporului. „Iată sunt gata a veni la voi și nu mă voiu supăra pe voi, că nu caut ale voastre, ci pe voi, prea cu plăcere voiu cheltui și mă voiu cheltui și pe mine pentru sufletele voastre.”

Apostolul Petru: „Păstoriți turma lui Dumnezeu cea dintru voi, purtând grije de ea, nu cu silă, ci cu voia, nu cu agoniseli, ci cu osârdie, nu ca și când ați stăpâni peste chinuri, ci pildă făcându-vă.” Sfaturile spuse de Mântuitorul și de apostoli trebuie simțite și prefăcute în putere de voință launtrică și nu numai individuală, ci generală căci altfel vor rămânea chinvale răsunătoare.

Trebuie să încolțească, să învieze și'n ori care slujitor al altarului și'n funcționarii statului român aceste cuvinte atât de prețioase și să nu fie preocupat de alte orientări, decât cele ridicate de Mântuitorul și Apostolii puse în Sf. Scriptură: Atunci dragostea, pacea, bunaînțelegerea s'ar sălășlui și'n

țara noastră românească, căci numai și numai această credință a fost peatra triumfului a neamului românesc și continuarea existenței lui, istoria nu va dovedi contrariul.

Dar mai ales clerul să servească de model, arătându-și pasiunea de care trebuie călăuzit în realizarea problemelor sale; ca toți ceilalți slujbași sau funcționari ai statului să urmeze adevărat, să nu șovăiască în fața nici unei greutăți, să fie convins în sufletul său, pentru ca să-și poată îndeplini azi chemarea sa grea, dar sfântă și necesară.

Apostolul Pavel dă indicații referitor la chemarea clerului, cari sunt atâtea de nimerite și'n ziua de azi.

„Căutând la Iisus”, începătorul și plinitorul credinței, carele în locul bucuriei ce era pusă înaintea Lui, a răbdat crucea ocară, nebăgând în seamă hula.

Dar forța sau puterea care face a se jertfi pe sine omul, pentru binele general este *iubirea*. De aceasta să fie condus clerul și toți oamenii din lumea aceasta care sunt mențiți a realiza pacea mult dorită și buna înțelegere în biserică și sate.

Pr. Prodan

O viață de apostol a unui mucenic al școalei „Tiberiu Stan” insp. gen.

În lupta crâncenă a vieții, în simfonia arborilor alinați de vânt, stau contemplativ și mă gândesc, cu ochii scâlțați în lacrimi, la acele suflete mari și curate ca rouă dimineții, cărora ursitoarele crude și nemiloase le-au rupt înainte de vreme firul vieții, în clipele cele mai promițătoare, când pretutindeni era numai floare, numai poezie, aur și lumină.

Tiberiu Stan a murit. Acum când nu mai există între noi, când lumea în care a plecat ne impune un moment de reculegere, cuvântul nostru trebuie să însemne nu numai o pomenire ci și o dreaptă judecată. Cine a fost și ce a făcut Tiberiu Stan, ne spune noua școală bănățeană, care-i simte lipsa.

Prin vălul diafan al aducerilor aminte îl yad întocmai, ca și'n vremurile sfinte,

de adevărată mulțumire și fericire sufletească, când, cu nepotolită dor de muncă și răbdare uimitoare, lucra cu zor pentru pregătirea generației de mâine, pentru propășirea școlii românești în desăvârșirea operei sale de reînnoire națională.

Se stinge, ne părăsește, într-o zi senină de toamnă a anului 1944, tocmai când creștinătatea prăznuia pe marele mucenic Dimitrie.

Îl văd parcă aievea, când zi și noapte, cu sufletul lui curat și sincer, alerga în dreapta și'n stânga, punând la cale, cu multă dragoste și bucurie, tot ce era mai frumos, mai bun, mai drept, pentru a ne învăța să mergem pe carea binelui, a cinstei și a onoarei românești.

• Inzestrat c'o pătrundere inteligentă, c'o nemărginită voință și c'o minunată energie creatoare, Tiberiu Stan s'a așezat, încă din tinerețe, printre cele dintâi rânduri ale falanșei purtătorilor de ideal, cucerindu-și un loc de cinste în viața școlii bănățene.

Crescut în școala regretatului dascăl Taica Ion, unul dintre cele mai ilustre figuri ale școlii românești din Banat (fostul inspector școlar al județelor Carașși Severin, Ioan Marila) Tiberiu Stan, se situează între cei mai merituoși exponenți ai vieții noastre naționale, până la rangul de inspector general.

Tiberiu Stan a absolvit școala normală profesională din Căransebeș. În 1919 a fost numit învățător la școala primară din Gavojdia, județul Severin, apoi detașat în biroul inspectoratului școlar județean din Lugoj. În 1923 a fost transferat la școala primară Nr. 1 Lugoj și detașat din nou în cancelaria inspectoratului școlar. În 1930 a fost numit subinspector școlar. A rămas în Lugoj până în 15 Oct. 1938, când este chemat la Timișoara și numit, fără să ceară, inspector școlar regional al învățământului primar. La 1 Martie 1943 este avansat inspector școlar regional al învățământului primar. La 1 Martie 1943 este avansat inspector general primar în urma pensionării dlui Pavel Jumanca.

La Lugoj a desfășurat o intensă activitate social-culturală. Oriunde a fost nevoie de muncă intensă pentru binele comunității noastre naționale, acolo a fost chemat întotdeauna, marele îndrumător și sfătuitor Tiberiu Stan.

De numele lui se leagă înființarea „Asociației învățătorilor bănățeni; a bancii popu-

lare a învățătorilor din Jud. Severin, a bibliotecii Casinoului Lugoj, începând campania de construcții școlare din Jud. Severin. Multe edificii școlare s'au ridicat prin strădania acestui inimos fiu de țaran din Prisaca.

Pentru activitatea sa a fost decorat cu „Răsplata muncii cl. I.". Ajuns la treapta de o și mai grea răspundere de azi, inspectorul general Tiberiu Stan își desăvârșește opera capitală a vieții sale, pentru învățământul românesc și îndrumarea învățătorului de mâine. A luptat cu încredințare, ca și un mucenic al românismului, pururea cu fruntea senină și ridicată, conștient de marea sa valoare morală, căzând cu faclia în mână, ca și un erou național, care și-a făcut datoria cu prisosință.

Iubitor de țară și distins patriot, n'a avut no-ocul, să-și vadă realizat gândul de libertate, egalitate și fraternitate...

Învățătorimea generației noi, îți va fi recunoscătoare pentru apărarea mare ce i-ai făcut-o cu graiul și cu cuvântul, pentru că n'ai poruncit numiri și transferări pentru că așa vrei, ci totdeauna ai întrebă, ai comunicat nedreptățile și ai apărat dreptatea.

Trăind într-o epocă idealistă și generoasă, în flicăra mistuitoare a unui ideal superior, ai dat dovadă în fața lui Dumnezeu și a neamului, că pentru a construi, a lupta și a învinge este nevoie de un alt regim școlar, care să ne învețe să mergem pe calea binelui, să iubim adevărurile eterne, să înfruntăm răul și să zdrobim necinstea, oriunde am găsi-o.

Dragostea va fi drumul nostru, cinstea sabia noastră, — jertfa continuă, lupta noastră; binele și fericirea neamului va fi țelul nostru pentru limbă, neam și lege.

Și acum când facem un mic popas, gândul nostru se duce îndărăt pe aripile trecutului, plin de venerație și pietate, la falnicul buchet de bărbați luminați: învățători, — pe cari moartea eternă și atotstăpânitoare, nu tocmai de mult, i-a smuls dintre noi, dăruindu-i veșniciei, prin drumul spre golgota neamului.

Îl văd, ca prin farmec, fiindcă ei n'au murit; trăiesc încă cu noi și în amintirea noastră îi așteptăm ca în ziua cea mare a izbânzii, sufletele lor să pogoare în fălăit divin, purtate pe aripi de îngeri ca

părtașe la marea sărbătoare a „reîntoarcerii divine“...

Vor veni, fiindcă din lutul din care a fost plămădită ființa noastră sufletul s'a desprins. Dar „Creatorul“ va construi cu acelaș suflet, torme de vieață omenească.

Vor veni să se bucure, să ne mângăie și să ne îmbărbăteze în ziua Învierii...

Acum când ești plecat, pe drumurile eternității, eu îți zic: „Dormi iubite, dormi în pace“ „N'am venit să-ți tulbur somnul“ — ci am venit ca să mă închin, cu dascălii din Severin“.

Fie-i amintirea în veci binecuvântată!

Inv. Dimitrie D. Sârbu

Oastea Domnului

CASA OASTEI

La schitul Piatra Scrisă s'a plănuit construirea unei case a Oastei Domnului din eparhia Caransebeșului și eventual a unei mănăstiri. Casa Oastei, nu va fi remarcată numai prin faptul ca va avea sala de adunare pentru ostași, ci mai mult va avea cinstea; că făcându-se două-trei camere în plus va adăposti pe orice trecător obosit, care va întârzia în dreptul ei.

Casa se zidește în numele Domnului, cu cheltuiala fraților ostași și a altor credincioși care au inima largă, spiritul de jertfă și râvnă mare pentru casa Domnului.

Binecuvântarea Domnului nu va întârzia de a se coborî din înălțime sfântă asupra tuturor cari au pe inima lor lucrarea lui Hristos spre binele omenirii.

Darurile de bună voie ale fraților ostași și a celorlalți buni credincioși, date cu credință și dragoste, își vor aduce asupra lor numai binecuvântare; căci Dumnezeu își amintește de orice faptă de dărnicie săvârșită din partea celor credincioși.

La ridicarea unei astfel de case, trebuie a se pune multă încredere în Dumnezeu. În diterite acte de afaceri, acei care

nu riscă nimica foarte puțin progresează; dece n'am avea deci încredere și în întreprinderea pentru Dumnezeu cheltuind câte ceva și pentru o lucrare cu scop de sfințenie?

Un om cu adevărat duhovnicesc, dă pentru lucrarea lui Dumnezeu în lume și cel din urmă ban, fiindcă recunoaște că toate sunt ale Domnului și omul este pus numai un fel de administrator al bunurilor pământești, atâta timp cât trăește.

În legea veche, la construirea Cortului Mărturie și la clădirea templului, vedem spiritul de dărnicie al evreilor, la care creștinii noștri prea puțini s'au ridicat. Evreii numai ce au fost eliberați de lunga lor robie din Egipt, și au pornit pe drumul din pustie; numai ce scăpase de urmărirea lui Faraon, în fuga lor mare, și Dumnezeu vorbește lui Moise, zicând: „Vorbește fiilor lui Israel. Să-mi aducă un dar; și-l primiți pentru Mine dela orice om care-l va da cu tragere de inimă“. (Exod. 25, 2).

Poporul Israel avea de tot puține averi și n'avea nici vr'o nădejde că de grabă le va înmulți; dar în fața lor se afla de făcut un lucru mare —, construirea unui altar pentru Dumnezeu. Domnul poruncise și ei trebuiau să asculte de glasul Lui. Ei au dăruit totul cu o dragoste deosebită, cu inima largă și cu cea mai mare bucurie, nu numai o anumită parte din venitul lor, ci cea mai mare parte din tot ce aveau. Iată o faptă bine plăcută înaintea lui Dumnezeu.

Ceva mai mult, lă acest lucru n'a fost nevoie nici de o stăruință mai mare din partea căpiteniilor poporului. Ei au adus chiar mai mult decât a trebuit, încât Moise a fost nevoit să spună poporului ca să înceteze de a mai aduce daruri, căci s'au strâns mai mult decât se putea folosi.

Tot așa s'a întâmplat și la clădirea templului, când s'au adunat ofrandele în timpul lui David; poporul da din dragoste și se bucura când auzea că se face un locaș de închinare lui Dumnezeu, încât a determinat pe David să binecuvinteze pre Dumnezeu și să-i mulțumească înaintea poporului. (I. Cron. 29, 14).

David în mulțumirea sa către Dumnezeu spunea că numai dela Dumnezeu

vin toate bogățiile lumii acesteia și deci de bună voie trebuie să-i aducem daruri.

Dacă și creștinii noștri de astăzi, doresc să fie în iubirea Mântuitorului, atunci trebuie să înțeleagă că argintul, aurul și celelalte bunuri pământești aparțin Domnului și trebuiesc folosite numai spre slava numelui Lui.

Sunt anumite scopuri înalte și sfinte cari cer mijloace materiale și darurile făcute în acest scop vor aduce binefăcătorului, bucurii mai înălțătoare decât cele cheltuite pentru satisfaceri personale.

Lucrarea proiectată este o lucrare mare și pentru un scop de înaltă ținută duhovnicească. Deaceia, creștinii care după dreptate spun că au primit mai multă lumină decât aveau cei din V. T., trebuie să arate acest lucru cu faptele lor de dărnicie pentru casa Domnului.

Duhul dărnicii este duhul ceruții; duhul egoismului este duhul lui Satana.

Domnul a dat tot ce a avut, și apoi s'a dat pe sine însuși, ca noi să ne putem mântui. Jertfa lui Hristos se cinstește în spiritul de dărnicie al fiecărui credincios care-L iubește cu adevărat și vrea să împăratească cu El în viața viitoare.

Dacă vrem să ne asigurăm viața veșnică viitoare, atunci trebuie să ne îmbogățim în fapte bune în această viață. „Adu-nați-vă comori în cer, unde nici molii, nici rugina nu le strică, și nici furii nu le sapă, nici nu le fură; că unde este comoara voastră, acolo este și inima voastră“ (Matei 6, 20—21).

Ierom. Epifanie

Să fiți unul către altul buni, miloși, iertând unul altuia, precum și Dumnezeu v'a iertat vouă în Hristos.

(Efeseni 4, 32)

Infățișează Domnului lucrările tale și gândurile tale vor izbuti.

(Pilde 16, 3)

INFORMAȚII

Prezidiulul suprem al U. R. S. S. a ratificat tratatul de pace cu România, Italia, Bulgaria și Finlanda.

CertIFICATELE vor fi timbrate cu 28 Lei.

În Grecia s'a format un nou guvern sub prezidiul Dlui Tzaldaris.

În orașul nostru a sosit Grupul 4 Specialități voluntari-Motto din divizia Horia Cloșca și Crișan.

Donație. Pr. Liviu Dée din Nicolinț-Jugoslavia a donat pentru fondul catedralei suma de Lei 1,000.000 înainte de stabilizare, pentru care i se aduce mulțumiri.

Invităm, pentru ultima oară, C. Preoți care n'au achitat „Calendarul Românului“ pe anul 1947, să-l achite până la data de 1 Octomvrie a. c., în bani stabiliți.

Numele restanțierilor, după 1 Octomvrie, va fi publicat în Foaia Diecezană.

Calendarele nevindute se vor restitui.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 17/1947/48.

Comunicat

Se aduce la cunoștința studenților teologi că pentru sesiunea de toamnă s'a fixat următoarea ordine a examenelor:

Din 22—25 Septemvrie colocvii.

În 26 Sept. examen anual cu an. I și III.

În 27 Sept. examen I gen. cu an. II și gen. II cu an. IV.

În 29 și 30 Sept. se face înscrierea studenților.

La 1 Octomvrie deschiderea anului școlar, iar în 2 Oct. încep cursurile.

Taxa de înscriere e de 350 lei. Taxa de internat pe lângă alimentele comunicate în Nrii. 30—31 și 32—33 din Foaia Diecezană, e de 250 lei lunar.

Caransebes, 4 Septemvrie 1947.

Rectoratul

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Episcopia ort. rom. Caransebeș
cont. C. E. C. Nr. 89.878.

MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA
CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ

Episcopia ort. rom. Caransebeș
cont. C. E. C. Nr. 89.878.

Schimbarea banilor și înnoirea sufletului

La mari răscruci ale istoriei unui neam se repetă zile ca cele trăite de noi azi cu preschimbarea valutei monetare și egalizarea în capital a tuturor cetățenilor unei țări.

Azi toți credincioșii noștri încep viața economică nouă cu un minim de monedă.

Dar goana după bani va începe și nici gândurile de scumpire nu vor lipsi.

Dacă în domeniul material încheiem un bilanț și deschidem unul nou, nu este oare cazul să ne gândim și la cel spiritual, care în ciuda materiei păătoasă din noi nu dispăre și nici nu va dispăre?

Zilele acestea mari de preschimbare a banilor nu ne verifică oare veșnicia adevărilor Sf. Scripturi: **Nu vă adunați vouă comori pe pământ, cari se strică și se fură, ci vă adunați comori în cer, cari sunt sigure!**

Sau, nu este astăzi atât de actuală și comparabilă pilda cu cel ce și-a stricat hămbarele vechi, căci erau neîncăpătoare și zidindu-și altele mai mari, după ce le-a umplut pentru mulți ani, își îmbia sufletul la îmbuibare și la înveselire, negândindu-se că mai sunt și alții cari n'au ce pune în hămbare?

Nu în aceeași comparație era miliardarul de ieri, care și-a făcut portmoneu mai mare ca să-i încapă banii și-și zicea că-i asigurat pentru mult timp?

Peste noapte — cum spune cuvântul Scripturii — celui cu hămbarele i se putea lua sufletul, iar celui cu punga banii.

Cele adunate ale cui vor rămâne, iar hărțile din pungă în cazul de față la ce-i vor folosi?

Unii credincioși ai noștri au crezut prea mult în avere, în banii care adeseori i-au stors nemilos chiar din foame, lacrimi și neagră mizerie.

Adunarea lor la unii, marea în aceeași proporție sărăcia la alții.

Eneburie a aduna averi în lăcomie, iar celui care le adună. Scriptura îi zice »nebunule!

Poetul Neamului strigă și el adevărul: E nebunie și crudă și goală, căci ochiul te minte și urechea te nșeală.

Te-a mințit ochiul la privirea grămezii de bani și te-a înșelat urechea la sunetul de preschimbare.

Dacă este cineva rob al banului, apoi acela după înțelepciunea fabulei lui Esof poate privi la moneda fără valoare ca și la cea cu valoare, căci pentru el tot atât folos are.

Când privești astăzi la mormanul de hărți rămase după preschimbare, nu-ți vine oare înaintea ochilor, ție creștine, care poate ai fost prea lacom, întregul convoi de copilași flămânzi, de văduve sărace, de muncitori modeste, de funcționari și pensionari lihnți de foame și cari și-au vândut și obiectele din jurul lor pentru o bucată de hrană?

Și amintește-ți că poate întrebuintare bună nu ai fi dat banilor. Te-ai fi gândit la trup și nu la suflet.

Pentru clădirea unei biserici, sau medicamentele, ori hrana unui bolnav meritos ce s'a dat pământului din lipsă de ajutor, poate că n'ai fi dat 5—10 milioane, de cari astăzi cu ușurință te poți despărți.

Toate acestea ar fi ajutat sufletului tău și numelui tău de »creștin«.

Momentele de față sunt ocazie binevenită pentru înnoire sufletească.

Ele mai plastic ca orice ne-au arătat că și averea ca și trupurile noastre sunt praf și pulbere pe care le bat vânturile.

Precă ne-am încrezut în materie și mintea noastră. Dar acestea ne duc spre nesiguranță, spre lipsă de liniște și fericire.

Să ne întoarcem la învățătura Sf. Scripturi și la învoirea sufletească pe care ne-a arătat-o în lume Domnul nostru Iisus Hristos.

Hotarul acesta între banii vechi și noi să fie hotar și între omul rob și păcatului și cel curățit sufletește.

Stabilizează de acum în colo, măcar, faptele rele din cugete ori viață în proporția banilor de una la douăzeciimi.

Căci, stabilizarea materială fără cea morală nu poate aduce redresare economică fericitoare omului.

Calea virtuților creștine

Medicina umană, prin doctorii trupești apreciază și chiar stimulează, în procesul de vindecare al bolnavului, influența spiritului asupra trupului. Adeseori încurajarea, unul din mijloacele ce le folosesc ei, împreună cu medicamentele ce le recomandă, face ca bolnavul încurajat — „întărit sufletește”, să capete puteri noi fizice și speranță, de a ajunge cât mai curând la însănătoșire.

Acelaș lucru, îl constatăm în medicina „spirituală” — a sufletului, care prin doctorii sufletești, recomandă și folosește mijloace spirituale, mult mai variate și cu mai multă competență.

Aceste mijloace ajută creștinului, în lupta sa cu slăbiciunile trupului, pe lângă „harul Domnului”, care pururea ne stă în ajutor, fiind împărtășit prin sfințele Taine, rânduite de însuși doctorul sufletelor și al trupurilor noastre.

Tămăduirile sufletești ale creștinismului cu efect sigur asupra corpului sunt *virtuțile creștine*.

Calea cea adevărată, pe care ar trebui să o urmeze creștinul în decursul vieții sale pe acest pământ este calea virtuților creștine, căci omul „se apropie de Dumnezeu prin virtute” —, ne spune Sf. Vasile cel mare — și „fericit este omul care păzește căile Domnului”. (Pilde cap. 10 v. 32).

Spre a putea realiza virtutea sau a urma calea virtuții, este indispensabil să fim pătrunși totdeauna de cea doină sau voință, de a o realiza, precum o imploră slujitorul altarului în taină la Sf. Liturghie:

„Iubite-voiu Doamne, virtutea mea, Domnul este întărirea mea și scăparea mea”.

Călăuza, care ne îndrumă pe această cale a virtuților creștine, este sf. biserică, având drept ghid, Sf. Scriptură, tezaurul doctoriilor sufletești.

Astfel sf. apostol Pavel, ni se adresează: „Nu te lăsa biruit de rău, ci biruiește răul cu binele”. (Romani, XII, 21).

Sfinții părinți bisericești, prin glasul Sf. Ioan Gură de Aur, ne îndeamnă: „Smulge pornirile cele rele, luptă-te, biruiește și atunci vei urma pe mucenici”.

Fericitul Ieronim, în călătoria postului, ne povățuește: „Nici un timp, să nu te găsească leneș, căci lenea este dușmană a sufletului și mormânt al omului viu”.

Totodată doritorii de a urma calea virtuților creștine, nu vor uita ceea ce stă scris în cartea sfântă: „Blestemat este oricine nu rămâne întru toate cele scrise în cartea Legii, ca să le facă” (Galateni, III 10). Căci cine va păzi toată legea și va călca o singură poruncă, s'a făcut vinovat de toate” (Iacob 2, 10).

În clipa ispitelor și a încercărilor de tot felul, de a ne abate dela această „încordare a sufletului”, precum numește virtutea părintele bisericesc Clement Alexandrinul, pilda sfinților martiri și a bineplăcuților lui Dumnezeu, ni se oferă ca sprijin, mângâiere și încurajare.

Sf. martir Roman, († 303 d. Hr.), a fost amenințat de împăratul păgân, pentru mărturisirea lui Hristos, cu astfel de cuvinte: „De nu vei tăcea, voiu porunci și îți se va tăia limba”... Sfântul însă răspunse liniștit: „Dacă nu voiu putea vorbi eu, atunci pruncii vor vesti lauda lui Hristos”...

Pruncul adus, într'adevăr a vestit lauda lui Hristos și l-a mărturisit pe el. Dar acea țară cu trup — după cum îl numește istoria, dădu poruncă, ca copilul să fie biciuit, până ce sângele său a stropit iarba. Mulțimea ce era de față plângea... Călăilor le curgeau lacrimi pe obrazii lor... Biata mamă privea la copil, ca și odinioară Maica Domnului la crucea depe care curgea sângele Fiului său.

La locul de osândă, mama copilului rosti cuvintele: „N'am nimic mai scump pe lume, decât copilul acesta. Ție Ți-l dau, Doamne Iisuse Hristoase, Ție Ți-l închin, primește-L dela serva Ta...”, ca apoi să vadă cu ochii săi, cum călăul cu nemi-

loasa-i sabie, i-a retezat capul... Mai mult decât supremă virtute, sacrificiu, care poate fi înțeles numai în lumina cuvintelor grele și aspre ale sf. apostol Pavel: „Dacă cineva nu iubește pe Domnul nostru Iisus Hristos, acela blestemat să fie...” I. Cor. XVI, 22).

Așa dar, nici ostenelele spirituale, oricare ar fi ele, nici sacrificiile, nici cuvintele celor ce bârfesc așezămintele și rânduielile străbune, nici ochii cei ce ne privesc să ne pismuiască, nici mâinile celor ce ar dori să se răsbune, nici mintea celor ce uneltesc cele rele, și nici inimile celor ce clocotesc de ură, cu voința îndreptată spre rău, să nu ne abată din calea virtuții creștine.

Ca și „floarea busolă” (Silpium lacinatum), — care asemenea magnetului dintr-o busolă, își îndreaptă frunzele întotdeauna spre Miază-Noapte, fără a ține cont de schimbările atmosferice, așa și sufletele noastre, — „flori și scânteii dumnezești” — să se îndrepte cu toate gândurile și cu toate puterile, numai spre *Dumnezeu*.

Din această cale a virtuților creștine, cărî sunt numite „frumusețea și simetria sufletelor (Isidor Pelusiotul), să nu ne abată nici raza — de multe ori mincinoasă — a fericirii pământești, nici ploaia suterințelor pe acest pământ, nici viforul ispitelor și nici o altă umbră a acestei vieți.

Pr. B. Țurcanu

Un frumos și promițător reînceput de tradiție Pelerinajul dela Mănăstirea Mrăcunea

Pe o vale pitorească, la poale de codri seculari, în apropiere de „Cazane”, printre a căror stânci, de nenumărate veacuri, își duce grăbit apele spre mare, bătrânul Danubiu, — se găsește ridicată în roșu, *Mănăstirea Mrăcunea*.

Acest lăcaș de închinare a fost zidit pe temeliiile uneia din cele mai vechi așezăminte mănăstirești din Banat, cu început ce se pierde în negură de vremi apuse.

Aci, în mijlocul naturii, departe de sgomotul vieții și al lumii, această mănăstire a străjuit la destinul neamului nostru creștinesc, atâtea secole.

Pe timpul cât Banatul a fost ocupat de Turci, a fost distrusă și din amintirea ei, n'au rămas decât ruinele unor ziduri

de temelie, care se cereau rechemate la viață, reconstruite.

Dar, anii au trecut. Și chiar veacurile... Nu se găsea încă omul, care să se lase impresionat, de trecutul atât de trumos, al acestui vechiu așezământ mănăstiresc. Intr'o zi însă, iată că s'a găsit și omul, în persoana bunului creștin, Dl ing. T. Rotariu.

Plecând la drum, cu gând entuziast de înfăptuire, Comitetului de construcție, care s'a format, i-a reușit să ridice, în roșu, un frumos lăcaș de închinăciune, pe temeliiile, care așteptau de atâtea vreme, să fie rechemate la viață... Au urmat însă ani, de cumplite încercări și adversitățile fiind tot mai tari decât oamenii, lucrările n'au mai putut fi desăvârșite.

...P. S. Sa Părintele nostru Episcop Veniamin, în dorința de a ridica vieața mănăstirească din Eparhia Sa și prin aceasta, înț�licit, cea duhovnicească a tuturor credincioșilor, la înălțimea credinții din cele trecute vremi, s'a hotărît a se interesa îndeaproape și de desăvârșirea lucrărilor mănăstirei Mrăcunea.

Determinat de această justificată dorință, anul acesta, s'au pus bazele unui frumos reînceput de tradiție creștină în cea mai izolată, dar și cea mai frumoasă regiune a eparhiei noastre.

De „Adormirea Maicii Domnului”, hramul acestui lăcaș de închinare, P. S. Sa Părintele nostru Episcop, a luat măsuri de organizare a *primului pelerinaj*.

Însoțit de Păr. cons. ref. Dr. I. Crețiu și Păr. diacon catedral D. Băloni, P. S. Sa, s'a deplasat încă în ajunul marelui sărbători creștinești, la Orșova. Aci, a fost găzduit în casa ospitalieră a Păr. protopop I. Câmpianu. Până seara, a făcut — începând cu Dl primar al orașului I. Sârbu, ing. T. Rotariu, Dr. C. Seemaier, care a prețat P. S. Sale sigiliul vechi al mănăstirei, primit de soția sa credincioasă a Bisericii noastre, dela înaintașii ei, etc., mai multe vizite, spre a lua contact cu autoritățile și credincioșii. Peste tot, Arhipăstorul a fost primit, cu mare bucurie, de fiii Săi duhovnicești.

În dimineața praznicului Adormirii Maicii Domnului, însoțit de P. Cuc. Prot. I. Câmpianu și I. Crețiu, P. S. Sa parcurge frumosul drum de pe valea Dunării, trecând prin satele: Eșelnița, Ogradena-Nouă și Veche. Ajuns la mănăstire, în fața unui frumos arc de triumf, este întâmpinat de

monahul Alexe Udrea, înconjurat de mulți preoți și credincioși-pelerinii. Predându-i-se Arhipăstorului Sf. Evanghelie și sf. Cruce de către monahul, care nu-și poate stăpâni emoția și lacrimile de bucurie, întreaga asistență rămâne adânc impresionată, de acest moment istoric, care va rămâne pentru totdeauna înregistrat în istoria acestui vechi așezământ mănăstiresc, grăind veacurilor viitoare, despre primul pelerinaj, cinstit cu prezența înaltului ierarh Veniamin al de Dumnezeu păzitei episcopii a Caransebeșului.

Se formează apoi procesiunea, până la locul pregătit, pentru oficierea Sf. Liturghii arhieresti.

P. S. Sa, înconjurat de următorul sobor: Prot. I. Câmpianu și I. Crețiu, preoții: Al. Dorobanț-Topleț, T. Suru-Verendin, I. Urechiatu-Mehadia, N. Cojocaru-Ogradena, Gh. Geția-Timișoara, D. Ionescu-Plavișevița și diaconii: D. Băloni și I. Opreșoni, începe Sf. Liturghie, într'o atmosferă de profundă seninătate creștină.

Răspunsurile liturgice le-au dat cantorii din Orșova, Ogradena, Dubova și Plavișevița.

La priceasnă, P. S. Sa, plecând dela citatul: „*Rămâneți întru dragostea Mea*“, într'o impresionantă predică, insistă asupra necesității reîntoarcerii omenirii oboșite de azi, la Hristos, care de peste veacuri, ne cheamă și ne îndeamnă, să ne iubim și să nu ne urim.

Fără dragoste nimic nu suntem, nimic nu putem face, căci tot ceea ce se clădește pe ură, se năruie.

Intr'o altă ordine de idei, arată rostul pelerinajelor și vorbind de frumosul trecut istoric al mănăstirii Mrăcunea îndeamnă credincioșii din aceste părți, ca și pe toți cei prezenți, să-și dea obolul lor, pentru terminarea cu un ceas mai de vreme a sf. lăcaș de închinăciune, cu care se pot mândri nu numai credincioșii din această regiune și eparhia noastră, ci întreaga ortodoxie bănățeană.

După ce însuși Arhipăstorul împărtășește o mulțime de credincioși, și s'a terminat sf. Liturghie și parastasul făcut pentru eroii marinari, a luat cuvântul, *Dl. Ing. T. Rotariu-Orșova*, care a inițiat lucrările de reconstrucție a istoricului sf. lăcaș.

Emoționat până la lacrimi, septuagenarul inginer, fericit că Dumnezeu i-a ajutat să fie prezent la acest praznic istoric

al mănăstirii, mulțumește înaltului nostru ierarh că, s'a oboșit să vină până aci, spre a ridica fastul primului pelerinaj, apelează la toți cei prezenți, să-și strângă rândurile și să ajute pentru a se termina sf. lăcaș, cât mai curând.

La sfârșit, într'o patetică cuvântare, *Dl comandor Simionescu-Orșova*, a vorbit în numele marinarilor români, despre îndatoririle pe care le avem față de memoria eroilor marinari ai neamului.

Marinarii „sclavi ai drumurilor fără urme, pe munți de ape, în frământări de valuri nebune, ei au purtat obiceiurile oamenilor, dela triburi la triburi și dela popoare la popoare, pentru ca astfel, să pregătească înfrățirea dintre toți fiii Creatorului“.

„...Marea și toate apele au fost și mai ales trebuie să fie, un drum, care unește popoarele, leagă continentele și ajută la înfrățirea oamenilor, pentru acelaș ideal: *Bunul trai al tuturor, într'o continuă armonie, care să ne apropie de Dumnezeu*“.

Intellectual distins, comandorul Simionescu din Marina Regală Română, crescut în Iași tradițiilor creștinești, a pus atâtea suflet la organizarea pelerinajului, făcut la *Mrăcunea*, unde s'a oficiat de însuși de P. Sf. Sa și parastasul pentru eroii marinei noastre.

Prin tot ceea ce a făcut și spus în cuvântarea sa, va rămâne în amintirea tuturor celor prezenți, un exemplu viu de entuziasmat al credinței străbune și al înfăptuirilor românești.

În cadrul sf. liturghii, P. Sf. Sa a binevoit a hirotoni pe monahul Alexie Udrea întru ierodiacon. De acest bătrân monah, care duce adevărată viață de pustnic, cu o putere de muncă puțin obicinuită la vârsta sa și cu o credință, care impune respect și admirație, legăm mari speranțe, în legătură cu realizările de mâine, dela această sf. mănăstire.

Pe lângă mulțimea credincioșilor din satele vecine și chiar îndepărtate, am remarcat și prezența următorilor buni creștini:

Prof. univ.: Murgeanu, Bolgiu și Dimitriu-București, Dnele c-dor: Paunescu și Simionescu-Orșova, Dl și Dna Dr. Feneșian-Orșova, Dl și Dna Dr. T. Anton-Caransebeș, Dna Elvira Pr. Geția-T-șoara, Dl. ing. Cristea și Dl. ing. Cherchesiu dela Soc. de mine-Dubova, Dl inv. G. Bălțeanu-Topleț, Dl. inv. E. Cismaș-Ogradena-veche etc. etc.

La sfârșit, tuturor celor prezenți, P. S. Sa le-a mulțumit pentru că au luat parte la acest istoric pelerinaj și i-a rugat, ca în cercurile lor de activitate să insiste pentru a fi ajutați de cât mai mulți credincioși, pentru ca anul viitor, cu ajutorul lui Dumnezeu și al oamenilor, sf. Iacăș să poată fi terminat și dat destinației sale.

...Dela *Mvăcunea* am plecat cu convingerea, Arhipăstor și turmă credincioasă, că Neamul nostru este adânc înfipt în glia sa străbună și că prin credința sa în Dumnezeu și Fiul Său Iisus Hristos, despre care vorbește atât de grăitor trecutul nostru, are dreptul la viață pe aceste plaiuri, cari totdeauna au fost românești.

Prot. I. C.

Serbarea hramului schitului de pe Muntele Semenic

La granița dinspre Soare-Apune a Țării, în inima Banatului, se întinde un masiv frumos care împreună cu munții Almăjului, constituie masivul muntos al Banatului.

E muntele Semenic.

Un platou ce se întinde pe o suprafață de aproape 12 Km. p., la 1440 m. altitudine, pe care se încrucișează nenumăratele poteci, cari îndreaptă pașii celor iubitori de natură, cu ușurință, spre împrejurimile pitorești, cari fac ca Semenicul să devină una din cele mai cercetate stațiuni din Banat, atât vara cât și iarna.

Ajuns, pe culmea lui, vezi ridicate trei vârfuri: Piatra Nedeii spre Sud, Gosna la Nord și Semenicul spre Răsărit, cari oferă priveliști din cele mai minunate. Intreaga culme este acoperită cu o iarbă bogată, presărată cu mii de flori, cari îmbălsămează aerul cu mirosul lor pătrunzător și dublată de un strat de mușchi moale și mătăsoși, fac ca să te simți călcând pe cel mai fin covor.

Ceeace dă însă farmecul deosebit acestui munte, sunt nenumăratele izvoare ce țâșnesc la fiecare cută de teren. Semenicul dă cele mai de seamă râuri ale Banatului: Timișul, Severinului, iar Nera, Carașului. La egala distanță dintre vârfurile Piatra Nedeii și Gosna, într'o scobitură de teren, se găsește Baia Vulturilor, străjuită de o cruce mare de fier, unde pelerinii satelor

din jur vin de Sf. Ilie în procesiuni spre a face baie în acest lac, și unde își găsesc vindecarea multor boli, de aceea a și fost botezat mai nou Izvorul Tămăduirii.

Frumusețea acestui munte, precum și a împrejurimilor pitorești, a făcut ca oamenii să-l viziteze, construind o mulțime de cabane care de care mai frumoase, asupra cărora străjuește schitul, întocmai ca o mamă bună și ocrotitoare. Astăzi, muntele Semenic se află încă la început; mâine, datorită mijloacelor avantajoase de ascensiune, având la îndemână pe lângă drumul pentru mașină și funicularul, va deveni un însemnat centru turistic.

Semenicul prin punerea pietrii fundamentale a schitului (1944) și apoi cu sfințirea lui (1946), a avut și va avea clipe înălțătoare. Și în acest an, cu ocazia hramului schitului, Schimbarea la față (6 August), Semenicul și cei de pe el au trăit clipe înălțătoare prin vizita făcută de Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Veniamin al Caransebeșului.

Însoțit de consilierul eparhial Prot. Dr. Marcu Bănescu și diaconul catedral Dimitrie Băloni, Prea Sfinția Sa, în după masa zilei de Marți 5 August urcă muntele cu funicularul, pentru ca în ziua următoare, la praznicul Schimbării la față a Domnului, să săvârșească Sf. Liturghie.

La stația funicularului, Prea Sfinția Sa este așteptat de toți cei aflați pe munte, iar copiii îi oferă buchete de flori.

Cu toate că obiceiul, s'a înrădăcinat ca de Sf. Ilie să vină pelerini să facă baie în Izvorul Tămăduirii, totuși, credincioșii auzind de venirea Prea Sfinției Sale pe Munte, au alergat să asculte glasul și să vadă fața blândului lor păstor. În afara credincioșilor din jur, proprietarii cabanelor, fii ai celor trei județe a scumpului Banat, au dat ascultare glasului clopotelor schitului care îi atrăgeau la locașul de închinare, ascultând cu o adâncă evlavie și reculegere sufletească, serviciul divin.

Printre cei prezenți se aflau: Dr. Ionel Dobrin adv. Lugoj, Dr. Gh. Runcan medic Oravița, I. Negru dir. Banca Timișorii, Dr. Gh. Gașpar adv. Timișoara, Dr. Bujor Imbroane adv. Timișoara, A. Costeanu etc... cu familiile lor. Prea Sfinția Sa este condus de grupul proprietarilor de cabane la sf. biserică, unde apoi este întâmpinat de un sobor de preoți.

Sl. Liturghie se începe la orele 10 a. m. pontificând Prea Sfinția Sa Episcopul Veniamin înconjurat de următorul sobor: Prot. Dr. Marcu Bănescu consilier eparhial, Prot. Dr. N. Iorgovan Bocea-montană, Prot. Dr. Ios f Ieremia Reșița-montană, Pr. Miron Mănescu Văliug și diaconul catedral Dimitrie Băloni. Răspunsurile liturgice au fost date de un cor improvizat sub conducerea cântărețului Ioan Martin din Reșița-montană.

La priceasnă, Prea Sfinția Sa rostește o impunătoare predică, talmăcind evanghelia zilei, cu aplicații pentru timpurile grele prin care trecem și în legătură cu scopul ridicării unui sfânt locaș de închinare, oriunde suflarea omenească își găsește un loc de popas.

După sfânta Liturghie, Prea Sfinția Sa a stropit pe cei prezenți cu apă sfințită și a împărțit anafora. Impărțe apoi la copii iconițe, cruciulițe și cărți de rugăciuni.

Inconjurat de întreaga asistență, Prea Sfinția Sa face o excursie pe vârful Gosna, apoi vizitează cabanele. O importanță deosebită se dă pentru alegerea locului unde se va ridica casa de locuit a preotului slujitor al schitului, care va fi și loc de adăpost pentru turiștii lipsiți de mijloace materiale.

În ziua următoare, Prea Sfinția Sa împreună cu suita coboară cu funicularul de pe Sămenic, înapoiindu-se seara la Reședință. În drum vizitează marea biserică catedrală din Reșița montană, dând inviațiunile necesare pentru pictarea ei.

Oastea Domnului

Un praznic semnificativ

S'a creat o frumoasă tradiție creștinească în orașul Caransebeș, ca în fiecare an la sărbătoarea „Adormirii Maicii Domnului“, să se facă o masă pentru cerșitorii din oraș.

Praznicul pentru săracii orașului din anul acesta, a primit o semnificație deosebită. Deși credincioșii Bisericii noastre erau frământați de fel de fel de svonuri în legătură cu stabilizarea și cu noile ordini sociale și economice ce aveau să urmeze, totuși la apelul parohiilor, mulți credincioși

s'au întrecut să aducă daruri în alimente și bani pentru pregătirea mesei din 15 August a. c.

Pânga darului a fost bogată, încât s'au adunat alimente peste așteptări. Mulți din credincioșii producători au voit să dovedească că aplică din suflet citatul biblic: Acum iați aduc cele dintr'ăi roade din rodirile pământului, pe care mi le-ai dat Tu, Doamne... (Deuter. 26, 10)

Masa a fost pregătită cu sârguință de albine, de către femeile „Oastei Domnului“ din oraș.

Mânca-vor săracii și se vor sătura... și într'adevăr s'au săturat aproape 400 de flămânzi cerșitori, stânjenari coboriți dela munte pentru preschimbarea banilor, precum și deținuții dela închisoare. Era tocmai ziua de 15 August, când Țara luase cunoștință despre preschimbarea banilor și despre „patenta“ Guvernului Țării, în legătură cu „stabilizarea“, care, ca un fulger din senin, a venit să distrugă pe mulți milionari și multi-miliardari.

Asistând la masa noastră frățească, ne-au trecut prin minte două lucruri. I. Oare așa vor fi fost și *agapele* din primele veacuri ale creștinismului, la care contribuiau toți creștinii. *Și o singură inimă și un singur suflet era în mulțimea celor ce credeau... și nimeni nu suferea... căci se împărțea fiecare trebuință...* (Fapt. Ap. cap. 4).

II. În contrast cu aceste stări tericite din vremea apostolilor, ne-a venit în minte povestea europeanului și a arabului. Un european a vindut unui arab un cristal de gheață frumos ciselat. Arabul, care nu mai văzuse gheață, a luat cristalul, pe care-l plătitese scump, și l-a pus în traistă să-l ducă acas, ca pe un lucru de mare valoare. Acas, când să-l arate familiei, cristalul nu mai era în traistă, căci se topise...

Așa au pățit-o și miliardarii noștri, care și-au adunat averi prin exploatarea fraților lor.

Adevăratele averi rămân permanent aceleași și neatacabile.

Și acele averi sunt cele sufletești, propovăduite mereu de credința și morala creștină.

În lumina acestor stări de lucruri a fost talmăcită de către Păr. T. Roșca, semnificația praznicului, din 15 August, întru cinstirea „Adormirii Maicii Domnului“.

Coresp.

Stabilizarea Leului

Operațiunile au început în ziua de 15 Aug. și s'au încheiat în ziua de 21 Aug. crt., orele 20.

Pentru 20.000 Lei vechi s'a primit 1 Leu stabilizat.

Banii noi sunt de metal: 0,50 1, 2 și 5 Lei și de hârtie: 20, 100, 500 și 1000 Lei.

Moneta dela 0,50—20 Lei este emisă de Ministerul Finanțelor, iar cea dela 100—1000 Lei de B. N. R.

S'au putut preschimba numai următoarele sume:

1. Agricultorii (capi de familie) 5,000 000 Lei. Cei cari au dat cota obligatorie de cereale 7,500,000 Lei.

2. Salariații publici și particulari, pensionarii, invalizii, văduvele și orfanii de război 3,000.000 Lei.

Sumele de lei vechi neschimbați se depun în intervalul dela 15—30 August la instituțiile de credit public privat, în cont blocat fără dobândă. (art. 14).

Plata tuturor datoriilor publice și particulare, se amână până la data de 1 Septembrie 1947 (Art. 23).

Toate datoriile contractate înainte de 15 August se vor plăti în lei stabiliți la 20.000 conf. art. 6 al deciziunii ministeriale de preschimbare publicată în Mon. Of. Nr. 186 din 15 Aug. 1947.

Plata cihriilor se suspendă până la reglementarea ei prin dispozițiuni ulterioare.

După stabilizare, la data de 23 August crt. prețurile maximalizate ale alimentelor în orașul nostru au fost:

5,50 Lei Kgr. de grâu, — 14,70 Lei Kgr. făină de grâu, extracția 90% dela moară, — 4 Lei Kg. lapte, — 36 Lei Kg. unsoare, — 30 Lei Kg. carne porc, — 24 Lei Kg. Carne vițel, — 20 Lei Kg. Carne vacă, — 16 Lei Kg. Carne oaie, — 35—50 Lei Kg. unt, — 4 Lei Kg. ceapă, — 2 Lei Kg. mere, — 3 Lei Kg. pere, — 1,50 Lei Kg. prune, — 1,50 Lei Kg. roșii, — 2 Lei Kg. ardei, — 1 Leu Kg. pepene, — 40 Lei Kg. oțet, — 250 Lei Kg. spirt rafinat, — 100 Lei Kg. spirt denaturat, — 1 Leu buc. ou.

Și vânzătorul și cumpărătorul sub sancțiuni sunt obligați a respecta prețurile.

Aurul sub orice formă, precum și medaliile (cocoșei) 1944 cele bătute după anul 1800 se vor preda până la 30 August crt. Băncii Naționale (Art. 2 din Legea Nr. 284, Mon. Of. 186/1947.

Sunt exceptate dela predate saibele dela gât din galbeni mari și mici, colecțiile numismatice, etc. (art. 2).

La fel se vor preda și valutele streine ca dolari, franci elvețieni, lire sterline, etc.

Nerespectarea acestor dispozițiuni se pedepsește cu confiscarea valorilor, amendă egală cu de 5 ori valoarea lor și închisoare dela 5—25 ani. (Art. 14.)

— INFORMAȚII —

Duminică, 24 crt. la sf. Liturghie s'au făcut rugăciuni de mulțumire și de cerere către Dumnezeu prilejuite de împlinirea a 6 ani dela venirea Prea Sf. Sale Episcopului nostru Veniamin în fruntea eparhiei noastre.

Predica zilei a rostit-o cu mult entuziasm Prea Sf. Sa, iar prezentarea evenimentului bisericesc către credincioși a făcut-o C. Păr. T. Dobromirescu.

Cu această ocazie facem și noi caldă și fiiască urare Prea Sf. Sale prin cuvintele imnului arhieresc: „Intru mulți ani, Stăpâne!”

Ziua de 23 August a anului curent s'a serbat în orașul nostru prin Te-Deum-ul săvârșit la orele 9,30 în biserica catedrală.

Tălmăcirea însemnătății zilei a arătat-o frumos și cu demnitate P. C. Păr. Prot. I. Suru.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul Reuniunii de Cântări și Muzică.

Au fost prezente autoritățile și reprezentanții diferitelor grupări ale orașului în frunte cu Prea Sf. Sa episcopul Veniamin.

La adunarea populară ținută în sala teatrului comunal din loc, au luat cuvântul: Ing. Șt. Bor-nuz, directorul Com. de Avere, M. Cazacu și Prof. Tr. Topliceanu, primarul orașului.

A participat și Prea Sf. Sa.

Noul tarif postal. Carte postală 7,50 Lei, — Scrisoare închisă loco, 8 Lei, — Scrisoare închisă simplă, 12 Lei, — Scrisoare recomandată, 36 Lei, — Scrisoare express recom. 69 Lei, — Carte ilustrată 7,50 Lei, — Carte de vizită și felicitare 2 lei.

Telegrame. 4 lei cuvântul. O telegramă are minimul 15 cuvinte și la totalul taxei pe cuvinte se adaugă 4 Lei asistență.

Telegrama urgentă are taxa dublă, iar telegrama fulger, taxa întreită.

Cererile se timbrează cu 16 Lei.

Nouile timbre poștale au următoarele valori: 0,50 bani, 1, 2, 10 și 20 Lei.

Nouile timbre fiscale au valoarea: 0,10; 0,20; 0,50 bani, 1, 2, 5, 10, 20 și 40 Lei.

Timbre de jacturi: 1, 2, 5, 10, 20, 40, 100 și 200 Lei.

Taxe telefonice. Dela 0—50 Km. distanță, pt. 3 minute Lei 60. Pentru fiecare minut în plus, încă 20 Lei.

Dela 50—100 Km. (3 min.) 120 Lei.

„ 100—200 „ 190 „

„ 200—400 „ 300 „

Peste 400 „ 515 „

Prețul unui zlar este de 5 Lei

Ajutorul familiar lunar pentru 1 copil la funcționarii publici va fi de 200 Lei.

Populația Cehoslovaciei este de 12,087.000 locuitori, după statistica dela 1 Iulie 1947.

† **Marin Rusu** perceptor în loc a trecut la cele eterne Joi 21 l. c. în vârstă de numai 38 ani.

Parlamentul român a ratificat în ziua de 23 August a. c. tratatul de pace al României încheiat cu Puterile Aliate.

Soc. Română de Cântări și Muzică din Caransebeș convoacă pe toți membrii la **Adu-narea generală extraordinară**, care se va ține irevocabil în ziua de **Duminică, 7 Septembrie a. c. orele 12 în sala de repetiții a corului.**

Președinte, *Avocat D. Penciu.*

Mulțumiri. Cu ocaziunea hramului Sfinței Biserici din parohia Măidan, jud. Caraș credinciosul P. Iana învățător în com. Răcăjdie cu soția sa Anica Iana născ. Liuba, originară din loc, au fost aleși nași ai Sfinței Biserici pro 1947/1948.

La îndemnul și sfatul Păr. Gheorghe A. Milovan, nașii au cumpărat pe seama sf. Biserici un serviciu pentru apă și vin cu tavă argintată necesar la Sf. Proscomidie și o miruitoare la fel argintată, în valoare de 6,000.000 Lei.

Un bun credincios al sfinței noastre biserici din Măidan care vrea să rămână anonim, a dăruit sf. Biserici sforile pentru toate 3 clopotele în mod absolut gratuit, Jerfa lui se ridică circa la 8—10,000.000 Lei. Totodată avem promisiunea lui că ne va dăruia încă un rând de sfori care să le avem la nevoie.

Societatea U. D. R. din Oravița prin Dl. Director Ing. I. Moarheș și Dl. ing. Marcel Ionescu Șeful Ocolului silvic, ori de câte ori am apelat la dânsii după cherestea, var, ciment, nici odată nu am fost refuzați, ci întotdeauna ne-am bucurat de ajutorul lor mărinimos.

Preotul și epitropia parohială exprimă și pe această cale donatorilor sincere mulțumiri, și se roagă pentru sănătatea lor și a membrilor familiilor lor. Dumnezeu să le răsplătească faptele însutit.

PARTEA OFICIALĂ

Circulară

către P. on. of. protopopești și parohiale.
Nr. 3781 E. C. 1947.

Sf. Patriarhie cu Nr. 1882/1947 din 11 August a. c. ne-a trimis următoarea adresă:

„Prea Sfințite, cu frățească dragoste vă reamintim că, în conformitate cu hotărârea Congresului Național Bisericesc din anul 1935, în ziua de 14 Septembrie — ziua înălțării Sf. Cruci — urmează să se facă în toate bisericile ortodoxe din țară, o colectă, pen-

tru sporirea Fondului General Bisericesc, denumită „Obolul Sf. Cruci“.

Față de situația excepțională, prin care trece Sf. noastră Biserică, în aceste vremuri de criză, vă rugăm, să binevoiiți a da dispozițiunile necesare ca P. P. C. C. Părinți Protoierei și parohi, să depună o deosebită stăruință, pentru colectarea unor sume cât mai mari“.

Sumele realizate, centralizate pe protopopiat, se vor înainta Sf. noastre Episcopii, cel mai târziu, până la 1 Octombrie a. c.

Caransebeș, la 18 August 1947.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Consilier referent:
Prot. Dr. Iacob Crețiu

APEL

către intelectualii satelor din graniță

În orașul nostru, cu frumoase tradiții românești s'a redeschis „**Atelierul practic de Gospodărie și Industrie casnică**“, al *Soc. femeilor de meseriași din Caransebeș.*

Acest atelier este autorizat de On. Minister al Ind. și Comerțului cu No. 132. 937/1933. A activat câțiva ani, dând frumoase rezultate practice, de ridicare a standardului de viață casnică, din satul nostru românesc. Tinerele absolvente ale acestui Atelier, prin cunoștințele practice primite, au schimbat întregul fel de viață al familiilor lor.

Din motive independente de voința conducerii, acest atelier-școală, acum câțiva ani, a trebuit să-și închidă porțile. Astăzi, redeschizându-se, în *strada Căp. Temeș No. 32*, On. intelctuali ai satelor noastre sunt rugați să îndemne, cât mai multe fete de țărani, să se înscrie la acest atelier, unde, pe lângă cunoștințele generale pe care le vor primi dela profesoare și măestre diplômate, vor fi educate și instruite în toate ramurile de industrie casnică, în așa fel, încât, în viață, nu vor putea fi, decât exemplu viu, de îmbrăcăminte curat românească, curățenie și bună conducere gospodărească.

Pentru orice informațiuni, asupra duratei cursurilor, condițiunilor de primire etc. interesații se vor adresa la conducerea atelierului din strada indicată.